

Iterasjon av funksjoner

$F: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^m$ funksjon i m variabler.

$x_0 \in \mathbb{R}^m$ startpunkt.

→ følge: $\mathbb{R}^m$

$$x_1 = F(x_0)$$

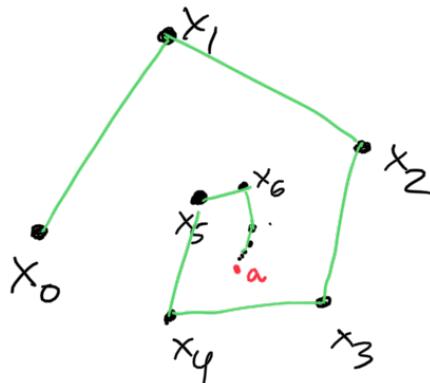
$$x_2 = F(x_1)$$

$$x_3 = F(x_2)$$

Denne følgen
fremkommer
ved å iterere F

⋮

$$x_{n+1} = F(x_n)$$

Eks $f(x) = x^2$ ~ $x_{n+1} = x_n^2$

Startpunkt

$$x_1 \quad x_2 \quad x_3 \quad x_4 \quad x_5$$

$$\underline{x_0 = 1}$$

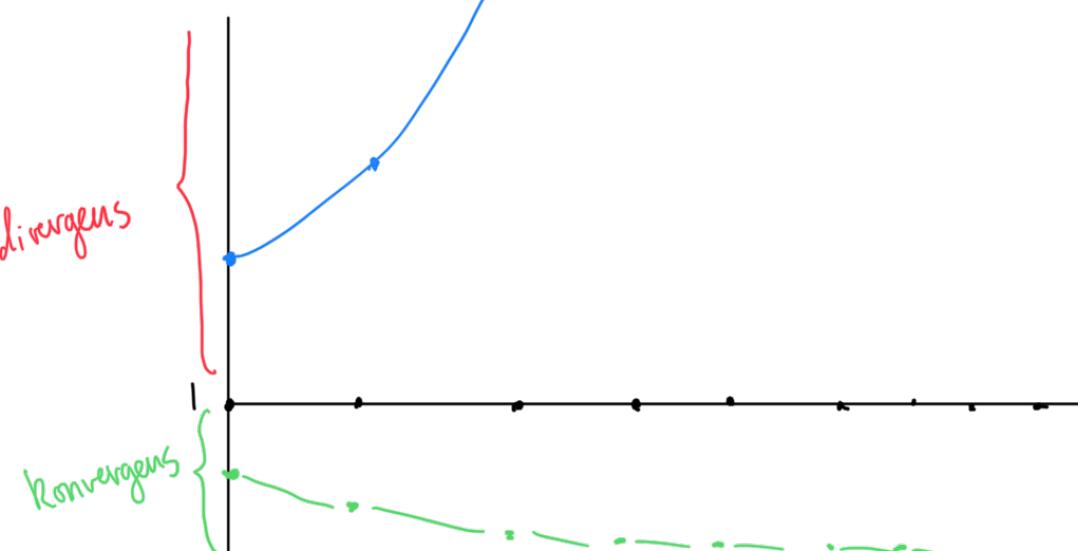
$$1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad \dots \text{ konvergerer}$$

$$\underline{x_0 = \frac{1}{2}}$$

$$2^{-2} \quad 2^{-4} \quad 2^{-8} \quad 2^{-16} \quad 2^{-32} \quad \dots \text{ konvergerer}$$

$$\underline{x_0 = 3}$$

$$3^2 \quad 3^4 \quad 3^8 \quad 3^{16} \quad 3^{32} \quad \dots \text{ divergerer}$$

Eðs

$n=1 : f(x) = \sqrt{1+x}$	$x_0 = 1$	1
$\rightsquigarrow x_1 = f(1) = \sqrt{1+1} = \sqrt{2}$		$\approx 1.4142\dots$
$x_2 = f(\sqrt{2}) = \sqrt{1+\sqrt{2}}$		$\approx 1.5538\dots$
$x_3 = \sqrt{1+f(x_2)} = \sqrt{1+\sqrt{1+\sqrt{2}}}$		$\approx 1.5981\dots$
$x_4 = \sqrt{1+f(x_3)} = \sqrt{1+\sqrt{1+\sqrt{1+\sqrt{2}}}}$		$\approx 1.6118\dots$
:		:

Anta først at denne følgen konvergerer. Hva er grensen?

La $a = \lim_{n \rightarrow \infty} x_n$.

V: har $x_{n+1} = \sqrt{1+x_n}$

$$\rightsquigarrow a = \lim_{n \rightarrow \infty} x_{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{1+x_n} = \sqrt{1+a}$$

g er kontinuerlig

Altså tilfredsstiller a likningen $a = \sqrt{1+a}$

$$\rightsquigarrow a^2 = 1+a \quad \rightsquigarrow a = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \text{ eller } \frac{1-\sqrt{5}}{2}$$

$$\rightsquigarrow a = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \quad (\text{den andre er } < 0)$$

Dermed får vi at

↗ det givne snitt!

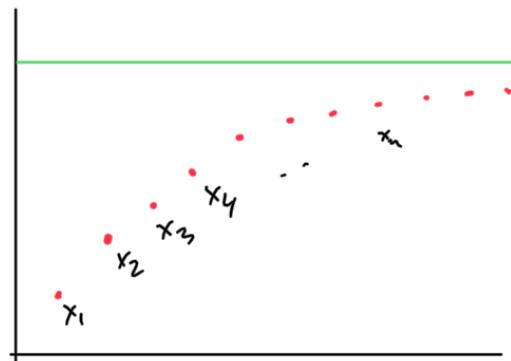
$$\therefore \sqrt{1+\sqrt{1+\sqrt{1+\sqrt{1+\dots}}}} = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \quad (!)$$

Viser at følgen konvergerer:

Bruker at følgen konvergerer dersom

(1) Følgen er begrenset; og

(2) Følgen er voksende

En voksende + begrenset
følge må konvergere

La $\phi = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$. (Vil visse at grensen er ϕ .)

(1): Viser at $x_n < \phi$ for alle n .

Induksjon på n :

$$n=0: x_0 = 1 < \phi \Rightarrow \text{OK} \quad \checkmark$$

$$n>0: \text{Harr } x_{n+1} = \sqrt{1+x_n} \Rightarrow x_{n+1} < \sqrt{1+\phi}$$

$$\text{Men } \sqrt{1+\phi} = \phi \Rightarrow x_{n+1} < \phi \quad \checkmark$$

$$1+\phi = \phi^2$$

(2): Viser at $x_n < x_{n+1}$ for alle n .

Induksjon på n .

$$n=0: x_0 = 1 \quad x_1 = \sqrt{1+1} = \sqrt{2} \Rightarrow \text{OK} \quad \checkmark$$

$n>1$: Antar at $x_n > x_{n-1}$.

$$\rightsquigarrow 1+x_n > 1+x_{n-1}$$

$$\rightsquigarrow \sqrt{1+x_n} > \sqrt{1+x_{n-1}}$$

$$\rightsquigarrow x_{n+1} > x_n \rightarrow \text{OK} \quad \checkmark$$

Det er ofte litt jobb å vise at slike følger faktisk konvergerer, særlig med mer kompliserte funksjoner $f(x)$.

→ trenger generelle teoremer som garanterer konvergens.

Eks (S.4.1 i FVLA)

$$a, b, c, d > 0$$

$$(x_{n+1}, y_{n+1}) = \mathbb{F}(x_n, y_n) \quad \text{der} \quad \mathbb{F}(x, y) = \begin{pmatrix} ax - bxy \\ cy + dx \end{pmatrix}$$

$x_n y_n$ responsen mellan
røvdyr og byttedyr

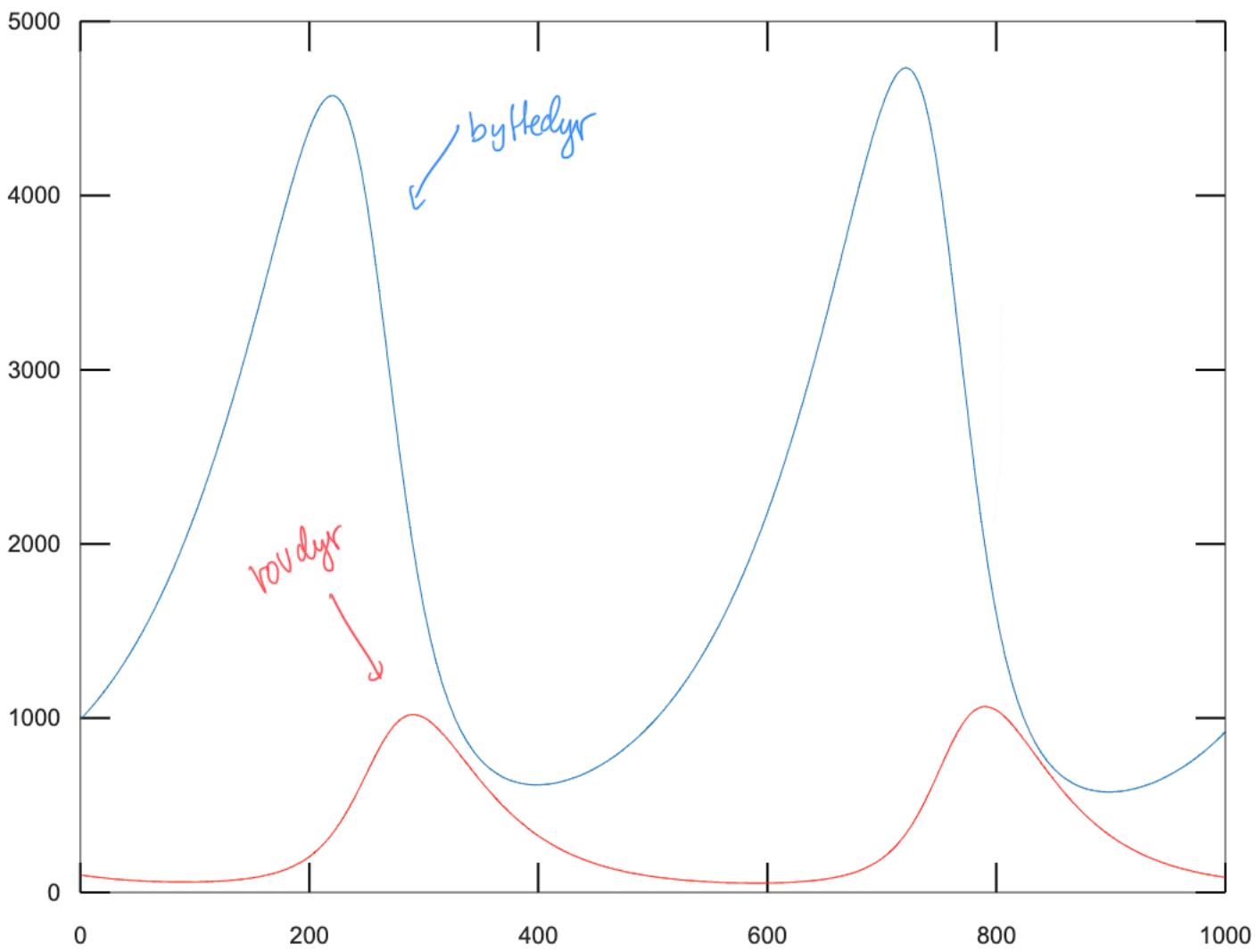
→ bidrar til vekst
i røvdyr og redusjon
i byttedyr.

En simulering med

$$\begin{aligned} a &= 1.01 \\ b &= 3 \cdot 10^{-5} \\ c &= 0.98 \\ d &= 10^{-5} \end{aligned}$$

byttedyr.m:

```
function [x,y]=byttedyr(m,k,N)
x=zeros(1,N);
y=zeros(1,N);
x(1)=m;
y(1)=k;
for n=1:N-1
    x(n+1)=1.01*x(n)-3*10^(-5)*x(n)*y(n);
    y(n+1)=0.98*y(n)+10^(-5)*x(n)*y(n);
end
```


Få rovdyr $\rightarrow$ byfledyrbestanden vokser $\rightarrow$ rovdyrbestanden vokser
 $\rightarrow$ blir veldig mange rovdyr $\rightarrow$ byfledyrbestanden går ned
 $\rightarrow$ rovdyrbestanden går også ned.